

Christiansborg, den 19. December 1836.

God Dag igjen, kjære, dyrebare Forældre!

Af min Concert i Gaar blev der Intet paa Grund af et frygteligt Tordenvejr, der trak her lige over Citadellet; det var imidlertid stor Skade, at vi aldeles ingen Regn fik. Her er stor Vandmangel for de arme Negre, og de maa i store Kar paa Hovedet hente Vand 2—3 Mile herfra Fortet. De Blanke ere godt forsynede med Vand. Alt det Vand, man bruger her, er Regnvand, der er samlet i Cisterner, der gaa under hele Fortet, og Vandet er godt; dog drikker jeg hellere af det Vand, man har i Danmark.

Richter, som jeg omtalte i Gaar, er fød her i Africa. Hans Fader har været Commandant og Gouvernør [s. 41](#) herovre i mange Aar, Han er gift paa Landets Vis med mange Koner, som her i Landet blive benævnte „Kjællinger“. De betragtes som Slavinder og deltage ikke i Mandens Rang eller Stand, ligesom man heller ikke har nogen videre Forpligtelse paa sig, naar man drager herfra. Alle de Blanke leve paa samme Maade her; man har den Fordel af dem, at de oppasse en meget omhyggelig i Sygdomstilfælde og passe meget nøje paa, at Drengene, som alle ere store Tyveknægte, intet stjæle, og at Opvartningen sker proper og til bestemt Klokkesiet.

Mulatinden bestiller selv aldeles intet, men lader sig fra Morgen til Aften opvarte af hendes Slavinder. De eje ofte meget Guld og kostbare Koraller; men ligesom hun Intet ejer af, hvad Manden har, saaledes ejer Manden heller Intet af, hvad der tilhører hende. Den Nyankomne frapperes meget ved sin Ankomst over disse Skikke, og han tror ved sig selv, at han aldrig kunde bequemme sig til et saadant Liv. Men har man været her i Landet i 14 Dage à 3 Uger, er alt allerede en Vane, og har man sit Liv kjært og ønsker at undgaa en Dosis meget ildebekommende Medicin, gjør han bestemt rettest i at følge Skik og Brug, og synge med de Fugle, blandt hvilke han befinder sig.

Farlig er rigtignok Klimatet her, og det er en Sandhed, at det har berøvet mange Europæere Livet; men vist er det ogsaa, at Mange ere komne [s. 42](#) i deres Grav paa en skjændig Maade og ved en Medicin, der desværre gror, hvor man vender og drejer sig. Dog nu vil det vise sig, om det enten er Klimatet eller Blanke, der har dræbt saa ofte her paa Kysten. 2 Dødsfald have i det sidste Aar fundet Sted her paa Kysten, og Enhver maa vistnok takke Gud, at han har taget dem til sig. Jeg har hørt meget om, hvorledes Folk ere blevne transporterede ind i den anden Verden i et Nu, men Intet kan gjøres i denne Anledning; man mangler Bevis, og det farlige Klima maa bære Skylden.

Da Guinea var dansk.

4

Saalænge Skibet, der bragte os herover, laa paa Rheden her i 3 Uger, var der en slem Tumult, og et meget uordentligt og vellystigt Levned blev der ført baade Nat og Dag. Gouvernøren bespiste os alle i den nævnte Tid, hvilket kostede ham mange hundrede Rigsbankdaler, og hans Vinkjelder blev slemmt medtaget. Kl. 9 om Formiddagen begyndte sædvanligen Commercen og vedvarede hver Nat til Kl. 2 à 3; hvad man foretog sig, kan De nemt gjette Dem til: man fik sin Tørst slukket, lod alle Griller fare, og havde ret et rent og pillet Hoved. Vi bleve i 3 Uger meget godt opvartede og nød alle de Rariteter, man næsten vil ønske sig, tilligemed de Frugter, Landet selv har, saasom Kokusmælk, Sauersaft, der er en stor Frugt, Annanas, der er den allerbedste her i Landet, Appelsiner,

Oliven, Pisanger, Bakoer — ved dem er det særdeles [s. 43](#) mærkelige, at naar man skjærer dem over, hænger Christus ordentlig paa Kors i Frugten — jeg tænker, han maa være korsfæstet paa den Slags Træer; Gusares-Æbler, der ere ganske røde indvendig, Akasue-Æbler og Papeier, der har selvsamme Smag som Meloner, tilligemed mange flere Slags, hvis Navne jeg i dette Øjeblik ikke mindes. Kartoffler har man ingen af her, men man bruger Jams, der ere saa store, at de veje 6 à 8 Pd. Stk. og have lignende Smag som vore Kartoffler, men ere dog langt fra saa velmagende. Man har ogsaa Stokjams, der ere meget lange og smage ret godt. Rug og Hvede har man ikke her, men man spiser Brød, lavet af Majs, der ser aldeles ud som tyrkisk Hvede; ristet smager det ret godt, men kogt, som ogsaa bruges meget, er det mindre velmagende. Man kan ogsaa faa Hvedebrød herude, men saa maa man kjøbe Melet fra Skibe, der komme fra Nordamerica eller ogsaa fra Arabien; det Hvedemel, der kommer fra sidste Sted, er saa hvidt som Sne. Man kan ogsaa fra Skibene erholde til Kjøbs nordamerikanske Biskøjter.

Hertil kommer jevnlig Skibe fra Nordamerica, Frankrig, England, Spanien og Portugal; man har meget ondt ved at tale med de Mennesker, men man hugger sig saa godt igjennem, som man kan, og vexler et Sprog med hinanden, saa Gud maa sig forbarme; imidlertid faar det at gaa, saa godt som det kan, de Hunde forstaa dog godt at faa [s. 44](#) vores Penge for Varer, hvorpaa de bestemt tjene deres 100 à 150%. Jeg har kun lært meget ubetydeligt af det engelske Sprog. Her er jeg nu bleven altfor magelig til at bryde mit Hoved dermed Paa Skibet fik jeg aldeles intet læst, dertil var ingen Rolighed, ligesom jeg heller ikke fik fort nogen Dagbog, da der intet mærkeligt passerede, og den ene Dags Begivenheder var som den anden.

4*

Naar jeg spiser hos en Engelskmand, kan jeg forlange, hvad jeg lyster, paa engelsk, og dermed lader jeg mig nøje for det første, det Andet maa komme ved Øvelsen og efter Haanden. Jeg vil ret bede Dem, kjære Forældre, De skriver mig saa ofte som muligt, og meget lange Breve med mange Nyheder. Der gaar dog om Sommeren flere Skibe fra Randers eller Aarhus til England. De behøve kun i en Convolut til den danske Consul at bede ham meget høfligt at besørge det indlagte Brev til dets Ejer; han gjør det ogsaa bestemt, og paa den Maade kunde jeg meget ofte faa Brev fra Dem. Hans Navn kan De se i Statscalenderen; men De maa derfor ikke undlade at sende Breve igjennem Generaltoldkammeret til mig. Jeg kan ikke skrive ved anden Lejlighed end igjennem Collegiet. Da Breve igjennem Consulen fra Randers vilde koste 2 à 3 Specier pr. Stk., men naar de komme med Lejlighed til Consulen, og han sender dem herud, koste de aldeles intet. Ved ovennævnte Lejlighed kunde De tillige bevise mig den meget store Tjeneste [s. 45](#) ogsaa at sende mig Randers-, Aarhus- og Viborg-Aviser; man savner her saa meget Aviser. De kunne dog sige H. Meyers ^{*)}, at jeg beder Dem at underrette deres Søn om, at jeg er her, og opgive ham min Adresse, jeg er vis paa, at jeg vilde faa meget ofte Brev fra ham, da her jevnlig kommer Skibe fra New York.

Dersom Kassen bliver god, naar jeg engang tager herfra, saa tager jeg bestemt over Nordamerica og Hamburg til Kjøbenhavn, det er herfra 3 à 4 Ugers Sejllads, og det Menneske, der ikke har set New York, har Intet set i Verden. Da jeg nu engang er paa Farten, maa jeg se Nordamerika med, og det koster ubetydeligt mere end herfra over London, Hamborg og til Kjøbenhavn.

Vi længes meget ofte her at høre den Efterretning, at Fortet skal nedlægges, og at vi skal hjem og afgaa med vores fulde Gager i Pension; der har været meget længe talt om

denne Sag, og jeg hørte det ogsaa omtale i Kjøbenhavn, at dette Fort ligeledes skulde forlades som de andre her i Africa, nemlig Prinsensten, Kongesten, Frederiksborg og Augustenborg, der nu alle ere Ruiner. Det tilbageværende Fort koster Kongen aarlig 30,000 Rbd., og han har ikke 1 s. Indtægter af [s. 46](#) det; nu skal det ovenikjøbet have en betydelig Reparation, ellers falder det, eller rettere styrter det ned i Afgrunden. Skulde Etablissementet her ikke snart blive ophævet, men jeg skal forblive her i 6 Aar, saa vil dette blive mig 6 lange, lange Aar. Jeg kan ikke nægte, at jeg meget angrer og fortryder, at jeg har erholdt Ansættelse her, men Landet og Klimaet er ogsaa ganske anderledes, end jeg baade har hørt det fortælle og selv læst det; og saa meget er vist, jeg aldrig skal raade min værste Fjende til at tage til Africa. Jeg forsikrer Dem paa Ære, at naar det ikke var for Skammens Skyld, jeg pakkede sammen og rejste i Februarii eller Marts Maaned tilbage til Danmark, men jeg kan ikke være det bekjendt for Menneskene. Det vilde nu heller ikke smage mig, efter at have været kongelig Embedsmand, igjen at tjene som Contoirist, og Pension kunde jeg vel neppe vente; saa faar jeg hellere at vente, indtil jeg kan gaa af med min fulde Gage. Det er ikke allene mig, der taler saaledes, men det er alles Ord og Mening, og vi ere alle blevne skuffede i vores Forventninger, thi Africa er og bliver, saalænge Verden staar, et øde, ufrugtbart og rædsomt usundt og farligt Land.

Jeg spiser nu om Middagen hos en Kjøbmand Lutterodt ^{*)}, der bor nede i Byen og er Pensionist. [s. 47](#) Betalingen er 5 Rbd. Guld maanedlig (10 R. Sølv), som ikke er for meget, da han faar Betalingen i Varer med Paalæg af nogle 20 eller 30 %. Morgen og Aften holder jeg mig selv med Spise. Spisetiden om Middagen er Kl. 12 præcise; det er en meget slem Tid at gaa ud paa, Solen brænder paa den Tid meget voldsom, man maa derfor bestandig gaa med opspændt Parasol. Dette Stykke Meubel er et slem Hængetræ her i Africa, og om Dagen maa man bestandig gaa dermed, dersom man ikke rent vil opbrændes af Solen; det er mig ubegribeligt, hvorledes Negerne kunne taale at gaa paa den gloende hede Jord med deres bare Ben. Jeg forsikrer Dem paa, at naar en Europæer rører ved noget, paa hvilket Solen brænder, kan man ordentligen brænde Hænderne. Herpaa har jeg ofte selv havt Erfaring paa Skibet; da vi kom ind i det varme Klima, har jeg meget ofte brændt mig Hænderne. Skibet bliver regelmæssigen hver Dag overholdt med mange hundrede Pøser Vand, og man har over det halve Skib spændt Solsejl, hvorunder man opholder sig. Foruden Varmen, man hver Dag har at kæmpe imod, har man ligeledes ogsaa en gruelig Stank: paa Gaderne sidde de og sælge Negermad og stegte Fisk — paa alt deres Kram brænder nu Solen og udbreder en rædsom Stank, og maa jo naturligvis forpeste Luften. Hvad der ogsaa giver en slem Stank fra sig, er, naar de her i Landet brænde Kalk; den brændes af SnegleØsters- [s. 48](#) og Muslinge-Skaller, og en saadan Brænding varer i 8 Dage. Om Aftenen ser denne Ild smuk ud; om nogle Dage skal der brændes Kalk nede i Forværkets Gaard (en Baggaard, der horer til Fortet). Her er alle Værkstederne, man har Smede, Snedkere, Bødkere m. fl., som arbejde ret taalelig; de bedste Haandværkere, man har her, er Murerne. Til en saadan Kalkovn, der er opbygget af Træ, gaar der mange tusind Stykker Brænde, som de kongelige Slavers Kjællinger maa hente oppe i Skovene. Mændene arbejde visse Timer om Dagen i Fortet. Til Arbejde bruger man ogsaa de, som hensidde i Slavekasserne, enten for Forseelse eller til Pant for Gjæld; de ere lænkede til hinanden, 6—7 Stykker, og maa gjøre Arbejde hver Dag, saavel Fruentimmer som Mandfolk. De Kasser, de gjemmes i, ere meget usunde. I deres Fritimer ligge de henstrakte i Solen, eller de spise Negermad, men alt sker med Hænderne, Ske, Kniv og Gaffel bruge de ikke; deres Retter ere ogsaa stundom meget ækle og ufordøjelige. En Dag hørte jeg en Neger beskjæftige sig med at pille Barken af et Træ, hvorpaa han vilde kaage sig en Ret for Smerter, han havde i Maven. Jeg har smagt nogle Negerretter, men jeg ynder dem siet ikke, Andre synes ret godt om dem, især om

en Suppe, der kaldes Kaschlottesuppe, der bliver lavet af raadne Fisk, og af en Suppe, der kaldes Flauftlou, som ogsaa er noget Satans Tøj, og bliver aldrig Mad for Mave.

[s. 49](#) Uagtet den stærke Varme, man har her, og uagtet Negerne gaa ganske nøgne, kuns med et Pantiers om Livet, saa ser man dem dog ofte lejre sig om en Ild, som de antænde for at varme dem, og om Aftenen især antænde de mange Steder langs med Strandbredden saadanne Blus. Man forundres ogsaa meget over at se, at Negerne kunne gaa i den stærkeste Varme med blottet Hoved. De afraage aldeles Ulden af Hovedet, gaa ganske skallede med en eneste lille Tot paa Issen. De klippe mange Figurer i deres Uld, som de have paa Hovedet, som ofte giver dem et forandret Udseende; hos mange ser man ogsaa, at de have spoleret hele Ansigtet med at skjære Figurer deri, De ere meget behængte med Perlekrandse eller Jernringe om Armene, Fingrene, Fødderne og Tærne. De meget Rige have svære Ringe af det fineste Guld. Jeg har 2 Dreng, som ere hver Dag meget stadselig pyntede. Min Stordreng, Asang, er en Præstesøn, hans Fader er Fetismand i Byen her ved Fortet (Fetismand er en Præst). Min Vadskerdreng, Astée, er Præst i en By her tæt ved, der kaldes Sabadée. Disse Fetismænd ere store Kjeltringer, og ofte samle de stor Rigdom.

Med Skibet blev der udsendt til Embedsmændene en stor Mængde Provisioner, som man strax erholder udleveret og bliver siden for Beløbet debiteret paa Gage-Conto. Jeg fik 4 Ottinger Smør, 2 Oste, Carry, Soja, Edike, 60 Potter Olie, 50 Pund Ris, Stivelse, [s. 50](#) Perlesago, Rosiner, Gryn og hvid Topsukker m. m. Det kommer til at staa mig meget dyrt, og i Kjøbenhavn har jeg bestemt kunnet faa det for det halve.

En Ting maa jeg oprigtigen tilstaa, at jeg fortryder meget, at jeg ikke giftede mig, førend jeg tog herud. Jeg kunde have gjort en fattig Pige lykkelig, hun havde efter min Død en ret god Pension og aarligen af Enkekassen til at leve af. Jeg kan her paa Stedet af det samme bo med Familie og havde erholdt frie Rejse for hende her til Kysten, som koster 300 Rd. Sølv. Faar jeg imod Formodning Lyst til at blive her i Africa, forskriver jeg mig bestemt en Kone enten fra London eller Hamborg; Penge blæser jeg nu i, kun en ordentlig, sædelig og velopdragen Pige skal det være. Vi ere denne Gang kommen herud: 3 Assistent, alle ugifte; en Doctor, der giftede sig samme Dag, han gik ombord; 2 gifte Missionærer fra Basel, og en Jomfrue Wolters fra Christiansfeld, der tog herover til en Missionær, hun aldrig havde set, men som havde skrevet hjem, at han ønskede sig en Kone. De ere nu gift og leve meget lykkelig og tilfreds; hun var en Pige paa 22 à 23 Aar. Foruden Passagererne til Africa var der en Capitajn Angelo ^{*)} [s. 51](#) med Kone og en kongelig Fuldmægtig Møller ^{*)}, der herfra skulde gaa med Skibet til Ostindien.

Medens Skibet laa her fra 3die til 24de November, maatte jeg hver anden Dag være om Bord for at paase, at den indehavende Lading af Værdi 25000 Rdl. med al mulig Forsigtighed blev transporteret i Land. Skibet maa holde sig i ½ Mils Afstand fra Fortet for ikke at blive sönderknust af de uhyre svære Brændinger, som gaa lige op til Fortets Mure. Varerne derimod bliver transporteret i Land i Kanoer, som bestaa af en eneste Træstamme, der er udhulet og ganske flad paa Bunden. Tænk Dem engang, kjære Forældre, hvilke Træer man har her i Africa: Kanoen kan bære 3 Rumfade og desuden 12 à 14 Mand. Negerne bruger ingen Aarer, men derimod et Instrument af Træ, der har megen Lighed med en Skovl, men Spids til Enden, og danner et Hjerte. Disse Instrumenter stikke de i Vandet paa engang efter Tact og gjøre undertiden mange Kunster. Deres Sange, som de bruge ved Sejladsen, ere saavel en Blanding af Negersproget, det engelske, portugisiske som hebræiske Sprog. Jøder er der nemlig iblandt Negerne, men er det Tilfældet, ere de ligesaa dumme [s. 52](#) Hedninger som de

andre og vide ikke, hvorfra de nedstamme. Med hvilken Færdighed styre Negerne ikke deres Kanoer igjennem de højt af Skum brusende Brændinger. Ofte har jeg gruet ved denne Sejlads, og mange Gange har jeg ikke villet give 1 Sk. for mit Liv, naar vi ere gaaede igjennem Brændingerne; thi fra Altanen her paa Fortet har jeg ofte set, at Negerne ere kæntrede med deres Kanoer. Men hvad gjør det? De svømme som Fiske, og man hører aldrig, at en Neger drukner. Den Blanke kan desuden være meget rolig for sit Liv, thi indtræffer et saadant Uheld, saa drage Negerne først Omsorg for at redde den Blanke; thi de ved, at hvis han drukner, maa ingen af de Negre, som have været med i Kanoen, oftere komme paa Søen, og saadan Skam kan ingen Neger taale, at der overgaar ham.

Negerne bruge ogsaa Sejl til deres Kanoer, som ere flettede af Pisangblade. Det bliver mig et altfor vidtløftigt Arbejde at skrive saavel om Negerne som om deres Skikke her i Landet; og jeg henviser Dem derfor, kjære Forældre, til Pastor Monrads Beskrivelse over Kysten Guinea^{*)}. Jeg [s. 53](#) har selv læst denne Beskrivelse, og alt forholder sig næsten her som den Tid, da han var Præst herude.

Negerne ere slet ikke klogere, end de vare for 30 Aar siden, og man kan med Rette sige om dem, at de kun have Skabningen som et Menneske, men forøvrigt maa de behandles og betragtes som Fæ, thi med det gode kommer man ingen Vej med det Slags Folk. Dovenskab og Ulyst til Arbejde er enhver Negers Fejl; han drikker og sover fra Morgen til Aften, medens han lader sine Kjællinger trælle den hele Dag med at rive Majs til Brød, hente Vand og Brænde, og desuden maa hun bestandigt paa Ryggen, hvor hun har en Pude spændt, bære 1 og ofte 2 Børn. Disse Uskyldige ser man ofte dingle med Hovederne og sove, imedens Moderen forretter sit Arbejde, og alle disse Bevægelser forstyrre slet ikke Barnet.

Ere Kjællingerne med til Costymer (saaledes kaldes deres Lystigheder), hænge Børnene bag paa Pudene, og Barnet danser ofte efter Moderen, det vil sige, gjør de samme Bevægelser med Hænder og Fødder; paa Grund af den Stilling, Børnene saaledes maa sidde i, er næsten enhver Neger eller Negerinde mere eller mindre hjulbenet. Deres Danse ere højst latterlige, og de anstille sig akkurat som Hospitalslemmer, Hujen og Skrigen er absolut nødvendig; deres Instrumenter bestaa af et Skind paa en lille Tønde, som er deres Tromme, og hvorpaa [s. 54](#) de slaa med smaa Pinde, et Stykke Jern, hvorpaa een gaar og slaar med et Søm, eller en Blære fyldt med smaa Stene, som de gaa og ryster, og ere meget glade og fornøjede over denne Musik, som de saaledes kan præstere. Store Parasoller have de med sig om Dagen til disse Costymer, hvorunder der godt kan rummes 8 à 10 Mennesker, og ere af meget rødt Tøj. De mere fornemme Negre have ved saadanne Lejligheder mange Slaver med, som gaa og lufter foran dem med Kohaler. Naar de begrave deres Døde, holde de ogsaa Costymer, skyde da saa stærkt, at Geværene ofte springe, løbe med den Døde om i alle Gader, og drejer ham flere Gange rundt ved alle Hjørner; derefter løbe de hjem med ham, drikke, saalænge de kan staa paa Benene, og derefter begraves den Døde. Ofte drikke de i 8 Dage uafsladelig og skyde, saalænge de have Krudt. Den Døde bliver begravet inde i Stuerne, som giver en rasende Stank; men med denne Skik kan man ikke faa dem afvænt, om man ogsaa truede med fra Fortet at skyde hele Byen i Brand. Er det en formuende Neger, faar han et Par af sine Slaver med, som uden videre Modsigelse lade Hovedet kappe af sig og blive kastede med i Graven, for at opvarte deres Herre i den anden Verden. For et Par Aar siden døde en rig Neger under et hollandsk Fort, og han fik ikke mindre end 31 Slaver og Slavinder med sig, og det uden det allermindste Kny af de ulykkelige.

[s. 55](#) Det staar enhver frit for at behandle sine Slaver, som han lyster; ønsker han dem

afstraffet, sender han dem kuns herind i Fortet, og de faa da 25 à 50 Stokkeprygl, alt efter Omstændighederne, og blive derefter kastede i Slavelænker og ikke løsladte, førend Ejeren begjærer det. I Lænkerne maa de desuden hver Dag gaa og trælle, og det alt ved smalt Traktement. I min Tid er der allerede bleven uddelt mange hundrede Lusinger (saaledes kaldes det her). Pryglene faa de af en Rem, der er skaaren af en Bøffelhud og kaldes Søkkerfeld; ofte blive de bundne til en Pæl, som kaldes Jomfruen, og nu bliver der commanderet 2 Soldater, een paa hver Side af Synderne, som giver ham saadanne Børst, at hele Ryggen hænger i Laser, og Blodet løber ned af Hælene. En saadan Ryg bliver sjelden kureret igjen, han bærer Tegn af Pryglene hele sin Levetid, uagtet de strax efter Executionen smører dem med Desmarfit eller Olie. Man kan strax se paa en Neger, om han har lidt saadan Straf, og derfor søge de ved deres Panties at skjule Ryggen saa meget som mulig.

Den, der er ubekjendt med de locale Omstændigheder, vilde synes, at man handler meget des potisk og tyrannisk, men man behøver kun at være 8 Dage i Landet, saa indser man selv den absolute Nødvendighed. Negeren maa behandles strængt, han maa have Respect for den Blanke, og Frygt maa der indgydes ham. Gud hjælpe de [s. 56 20](#) Blanke her; dersom man ikke vilde være streng og haard, saa var Livet kun et Pust. Nej, saaledes som det nu er, maa det absolut være. En Blank maa kunne tæmme flere hundrede Negre, ellers kan han ligesaa godt pakke sammen; med det Gode kommer han ikke over en Rendesten med de Satans sorte Fæ.

Naar vi have Maaneskin, holder Negren ogsaa hele Natten Costymer, danser, synger, skriger, og tror, at Maanen er en Gud. I Førstningen forstyrres man hele Natten. De blive da fulde eller trætte og lægge sig ned paa den blotte Jord og sove under aaben Himmel. Nogle have en Mat flettet af Pisangblade at ligge paa, og en Sten eller et Stykke Træ til Hovedpude.

Det glæder mig, at jeg idag ikke er taget til Plantagen. Jeg hører af Gouvernøren, der idag kom herved, at det var meget usundt deroppe, regnede ufladelig i 3 Dage, og den ene Assistent Herbst ^{*)}, som har været deroppe i 8 Dage og vilde gjøre sig en Promenade, var paa et hængende Haar bleven sønderrevet af en Tiger, der strøg ham lige forbi efter et Stykke Vildt.

Jeg befinder mig meget bedre idag den 21. [s. 57](#) December og har taget et Bad, som bekommer mig meget vel. Besynderligt nok, at idag, vi have 26 Graders Varme, var Vandet dog saa koldt, at det gysede i mig under Badningen.

Jeg skulde med Rette skrive til Flere denne Gang; men dette Brev bliver nu saa stort, at jeg ikke tror at kunne faa flere i Postkassen. Dovenskab er vel ogsaa tildels Aarsag heri. Man bliver i dette Klima ubeskrivelig doven, saa man gider ikke selv trække sig sine Sko paa. Jeg vil haabe, kjære Forældre, at De meddeler Alle, som ønske at vide noget om mig, den fornødne Underretning. Omendskjøndt der findes mange Fejl i dette Brev, og det just ikke er skrevet i saa god en Stil, kan De dog lade det circulaire blandt Familien og andre gode Venner, og een Bøn maa De opfylde mig, at Brevet gaar til Viborg til Philipsen ^{*)} og kjære, gode Kone, som engang viste sig mod mig som Forældre, og som jeg aldrig skal glemme; næste Gang skriver jeg til Kammerherren ^{**)}, og Philipsen skal da med Guds Hjælp se et langt Brev fra mig. Olsen ^{***)} kan jeg heller ikke endnu til [s. 58](#) skrive, da det, som jeg ønsker at meddele ham, maa jeg først have nærmere Undertetning om.

Da Guinea var dansk.

5

De kan imidlertid fortælle ham, at Rettergangsmaaden er meget snurrig her i Africa. De, som have Sager (disse kaldes Palabre), komme nemlig med mange Slaver i Retten og med fuld Musik. Det er stor Skade, at vi Blanke ikke kjende Sproget, og maa vi desaaarsag betjene os af en Tolk. Komme Negerne fra det Indre af Landet, maa vi ofte bruge 4 à 5 Tolke for at faa vedkommendes Mening at vide; thi paa en Distance af 5 à 6 Mile forstaa Negerne ikke hinanden mere, og man hører et ganske andet Sprog. Disse Palabre koste Kongen ikke faa Skillinger om Aaret. Man forsøger at forlige Parterne, hvilket ogsaa næsten altid sker, og derpaa faa de en Mængde Brændevin og Foræringer, og saasnart de oppe i Palabresalen have faaet Snuden fuld, gaar enhver igjen til sit under fuld Musik, der bestaar af en Skarnbassetjörn og Hornet af en Ged eller Bøffel. Kunne de derimod ikke forliges, pante de hinanden (som kaldes panjare). De snappe da hinandens Slaver op og lader dem kaste i Slavekasserne, indtil de blive udfriede.

Ingen Neger maa bearbejde eller dyrke Jorden om Tirsdagen (at bearbejde Jorden kaldes at rosare) thi dette vil Fetissen ikke tillade dem; heller ikke [s. 59](#) maa de fiske paa Havet. Man foræres af Negerne ofte Frugter, som da tidobbelt maa gjengjældes med Brændevin. At forære noget kaldes at dadse; saaledes har min Vadskerdreng idag „dadset“ mig en Annanas. Brod kaldes i Negersproget Abulla, en Tallerken Taffelbunto. Lidt af Sproget lærer man efterhaanden, men deres Sprog er meget ufuldstændigt.

I den Tid, jeg har været her, har jeg allerede maattet lade mig sy mange Klæder, saavel uldne Skjorter som Trøjer og Benklæder. Foruden klæder man sig her meget varmt og saavel med ulden Skjorte som med uldne Benklæder, alt paa det bare Legeme. Det er meget sundt og beskytter for mange Forkjølelser, naar det om Aftenen bliver meget pludselig koldt. Mørket kommer her ogsaa meget pludselig. Jeg beklager kun, at min Uniform, der har kostet saa meget, nu slet ikke passer mig, og jeg nu atter maa have en saa betydelig Udgift.

Jeg har nok glemt at sige Dem, kjære Forældre, at Citadellet her ligger paa en meget høj Klippe. Til venstre ser man det nedlagte danske Fort Augustenborg, og til højre i en ½ Mils Distance det hollandske Fort Crevecœur, som nu ogsaa er en Ruin, og tæt derover ser man det engelske Fort St. James; man kan herfra med de blotte Øjne se deres Flag. Tæt ved Fortet her ligger en Redutte kaldet Prøvesten paa en 10 Kanoner. I Fortet er ret gode Boliger, især er Gouvernørens særdeles [s. 60](#) rummelig. Desuden er her Beboelser for 4 Assistenten, 1 Præst, 1 Doctor og 1 Plantør for Plantagen. Vi ere ialt paa Fortet her 9 Blanke. Kirken er simpel og bruges tillige til Skole for Mulatungerne. Hver anden Søndag bliver der holdt Gudstjeneste, og Soldaterne blive da commanderede i Kirken i deres Statsuniform, som er rød med mørkeblaa Rabatter. Til Hverdagsbrug have de hvide Uniformer og blaa Klædeshuer.

5*

Man har i denne Tid en Slags store Insekter, som ere meget uvelkomne. Det er nogle store, brune Tingester, løbe som en Pil og beskadige saavel Linned som Bøger; de kaldes Kakkalakker. Det er morsomt at se, hvorledes Firbenene, der ogsaa besøge os i Værelserne, fange disse Karle. Man siger herovre, at Firbenene gjøre ingen Fortræd; imidlertid er jeg meget varsom og holder mit Vand tæt lukket; thi de kunne jo forgifte

det, og væk var man da. Jeg erholder hver Dag 12 Potter Vand, som er Alt, hvad jeg behøver.

Det er ellers et snurrt Land, man har sat sin Fod i, jeg for min Del vilde ellers ønske, at jeg var hel og holden herfra igjen. Africa anstaar mig slet ikke. Gouvernøren er en meget vakker Mand. Præsten, Doctoren og hans Kone samt Plantøren ere ogsaa meget vakre Mennesker. De 3 Assistentere derimod huer mig mindre, men jeg blæser ad dem. De kunne ikke gjøre mig noget; thi jeg er ligesaa godt kongelig Embedsmand, som de. Naar De skriver [s. 61](#) mig, kjære Forældre, saa sig mig, om min Befordring har været omtalt. Jeg saa gjerne, at Kongen lod mig kalde hjem og afskedigede mig med min fulde Gage, men derpaa kan jeg vel vente en Stund. Sig mig, om De har faaet mit Portrait, og om det ligner mig, samt om Maleren ^{*)} har fuldført det i den Stilling, hvorom jeg bad ham, underret mig tillige, om De ogsaa har faaet Jettes Portrait, og hvorledes det ligner. Jeg vil ret venskabeligen have Lene, Carl ^{**)} og Jette anmodet om at sende mig alle deres Nullinger herover paa 1 Maanedstid, de fragte et Skib, og lade dem først anløbe Dower, Madeira og Teneriffa, som ere de yndigste Steder paa hele Jordkloden; her skulle de blive godt beværtede.

Citadellet her er uindtageligt, man kan fra Batterierne paa et Øjeblik skyde de Skibe i Sænk, som ville vove at tage det; det bliver for Tiden oppudset, men maa snart, dersom det ikke bliver nedlagt, have en betydelig Reparation, der maaske vil koste 10 à 12000 Rbd. til slet ingen Nytte for os. Brændingerne, som gaa lige op til Fortets Mure, have ganske undermineret det, og det kan gjerne være, at det falder eller styrter sammen, førend man venter det. Naar her salutes, ryster hele Citadellet, og med de store Kanoner maa derfor [s. 62](#) ikke mere fyres. Disse Brændinger gaa paa mange Steder ligesaa højt som vore Huse hjemme, og det er et smukt Syn i Solskin at se disse Brændinger fare op paa Klipperne, og hele Klippen ligner da Sølv. Det er en rædsom stærk Susen, disse Brændinger foraarsage, og den Nyankomne sover her ikke de første Nætter, førend han bliver vant til den Donneren; det er akurat, som man hører to Regimenter Cavalerie i den stærkeste Karriere. At flytte Fortet 3 Mile op i Landet, hvorpaa der ogsaa er projekteret, vilde koste mange tusinde Rigsdaler til ingen Nytte. Der kan ingen Colonier blive i Africa, derpaa er der allerede af alle Nationer gjort mange forgjæves Forsøg og spildte mange Penge derpaa. Jordbunden er ikke andet end tør Sand, The voxer her ikke, Kaffe meget ubetydelig, daarlig Tabac og slet ingen Ris; nej det er Synd for hver Skilling, der anvendes paa flere Forsøg med at colonisere Africa, det er og bliver Intet.

Man lider her meget paa Synet, fordi man — hvor man vender og drejer sig — ser de hvide Mure og Vægge; man bruger her desaarsag Conservationsbriller med blaat Glas, der ere meget gode, men jeg forglemte at faa et saadant Par med fra København. Man siger her, at Grosserer Broberg ^{*)} i København næste Aar sender et Skib herud for at handle langs Kysten; jeg skal da se [s. 63](#) at faa Behrens til at sende mig et saadant Par Briller; tillige skal jeg forinden den Tid sende ham nogle Penge til at kjøbe et og andet for mig, som her paa Kysten maa betales 100 à 150% dyrere, end man selv kan anskaffe sig det for. Glem ikke at skrive med Skibet.

Nu tror jeg at have givet Dem en meget udførlig Beskrivelse saavel om Africa som om enhversomhelst Ting, der kan have mindste interesse for Dem. Give Gud jeg kunde staa bag Døren hjemme og se den Scene, naar dette Brev bliver læst af Valentin ved en Pibe Tabac, og se den Glæde, der ventelig vil være i Alles Ansigter. Ja Gud give hellere, at jeg næste Gang, i Stedet for at skrive, selv maatte være Overbringeren. Et og andet, jeg

muligen har glemt, skal endnu blive tilføjet, forinden Brevet afgaar. Jeg vil derimod nu begynde at fortælle Dem, kjære Forældre, om Overrejsen og Alt, hvad jeg har kunnet se, som rigtignok ikke har været meget. For idag lev vel. Deres Søn

Wulff.